

راز آسمان و زمین (زندگی)

شهبانوی و راز آسمان و زمین و راز آسمان و زمین

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

مقدمه

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

پیش از این

زندگی زمینی و راز آسمانی

نکستار
نشر نگاه معاصر

چارلز تیلور و پیامدهای مدرنیته
برای دین و معنویت
وحید سهرابی فر

فهرست

۱۳ مقدمه
۱۷ فصل اول. پیشینه رابطه دین و مدرنیته
۱۷ ۱-۲ دین و مدرنیته
۱۷ ۱-۱-۲ سکولاریزاسیون
۱۸ ۱-۱-۱-۲ خاستگاه‌های سکولاریزاسیون
۱۹ ۱-۱-۱-۲ ادیان توحیدی
۱۹ ۱-۱-۱-۲ اخلاق پروتستان
۲۱ ۱-۱-۱-۲ فردگرایی در امور دینی
۲۱ ۱-۱-۱-۲ تمایزپذیری ساختاری
۲۲ ۱-۱-۱-۲ تکثر دینی
۲۳ ۱-۱-۱-۲ دولت سکولار
۲۴ ۱-۱-۱-۲ رشد اقتصادی
۲۵ ۱-۱-۱-۲ علم نوین
۲۶ ۱-۱-۲ نظریه‌های سکولاریزاسیون
۲۶ ۱-۱-۲-۱ نظریه‌های کلاسیک سکولاریزاسیون
۲۸ ۱-۱-۲-۲ نقد نظریه کلاسیک سکولاریزاسیون
۲۹ ۱-۱-۳ نظریه اصلاح شده سکولاریزاسیون
۳۲ ۱-۱-۴ چارچوب مفهومی نظریه سکولاریزاسیون

- ۲-۳-۲-۳ مدرنیته ۱۰۵
- ۱-۲-۳-۲-۳ افسون‌زدایی ۱۰۵
- ۲-۲-۳-۲-۳ تغییر شرایط باور ۱۰۷
- ۱-۲-۲-۳-۲-۳ بینش اجتماعی ۱۰۸
- ۲-۲-۲-۳-۲-۳ فشار مضاعف ۱۰۸
- ۳-۲-۲-۳-۲-۳ اثر نووا ۱۰۹
- ۴-۲-۲-۳-۲-۳ امر سکولار ۱۱۱
- ۳-۲-۳-۲-۳ انسان‌گرایی انحصاری ۱۱۲
- ۱-۳-۲-۳-۲-۳ چارچوب درون‌ماندگار ۱۱۳
- ۳-۳-۲-۳ مقایسه چارچوب مفهومی تیلور و نظریه‌های سکولاریزاسیون و بازگشت امر قدسی ۱۱۴
- ۱-۳-۳-۲-۳ دین ۱۱۴
- ۲-۳-۳-۲-۳ مدرنیته ۱۱۶
- ۴ فصل سوم. پیامدهای مدرنیته برای دینداری و معنویت‌گرایی** ۱۲۷
- ۱-۴ پیامدهای مدرنیته برای دینداری ۱۲۸
- ۱-۱-۴ انتخابی شدن ایمان دینی ۱۲۸
- ۲-۱-۴ تفسیرهای انسان‌محورانه از دین ۱۳۱
- ۱-۲-۱-۴ عبادت ۱۳۲
- ۲-۲-۱-۴ گناه ۱۳۳
- ۳-۲-۱-۴ مسأله شر ۱۳۴
- ۴-۲-۱-۴ خدا ۱۳۷
- ۵-۲-۱-۴ مناسک ۱۴۰
- ۳-۱-۴ احیای آموزه‌های اصلی دین ۱۴۱
- ۴-۱-۴ فراز و فرود دین ۱۴۴
- ۲-۴ پیامدهای مدرنیته برای معنویت ۱۴۷
- ۱-۲-۴ استقلال معنویت از دین ۱۴۸
- ۲-۲-۴ تنوع گزینه‌های معنوی ۱۵۲

- ۳-۲-۴ رقابت معنویت‌های جدید در برابر دین نهادی ۱۵۴
- ۴-۲-۴ چرخش به درون ۱۵۷
- ۵ فصل چهارم. ارزیابی دیدگاه تیلور** ۱۶۷
- ۱-۵ دیدگاه تیلور در باب دین ۱۶۷
- ۱-۱-۵ ا کدام دین؟ ۱۶۸
- ۲-۱-۵ با ایمان و بی‌ایمانی ۱۷۰
- ۳-۱-۵ ذات‌گرایی ۱۷۲
- ۴-۱-۵ بنیادگرایی دینی ۱۷۴
- ۵-۱-۵ احیاء برخی از آموزه‌های اصیل دین ۱۷۶
- ۲-۵ دیدگاه تیلور در باب معنویت ۱۷۹
- ۱-۲-۵ معنویت یا دین؟ ۱۷۹
- ۲-۲-۵ معنویت متعالی یا معنویت زمینی؟ ۱۸۱
- ۳-۲-۵ معنویت و چارچوب درون‌ماندگار ۱۸۵
- ۳-۵ امر سکولار ۱۸۷
- ۱-۳-۵ امر سکولار و دیگری ۱۸۷
- ۲-۳-۵ امر سکولار؛ توصیف یا تجویز ۱۸۹
- ۳-۳-۵ پس‌اسکولار ۱۹۱
- ۴-۵ شکل‌گیری هویت انسان مدرن غربی ۱۹۳
- ۱-۴-۵ هویت و استعمارگرایی ۱۹۳
- ۵-۵ ارزیابی دیدگاه تیلور ۱۹۵
- ۱-۵-۵ دستاوردهای تیلور ۱۹۵
- ۱-۱-۵-۵ نقد امر سکولار ۱۹۶
- ۲-۱-۵-۵ برداشت یا واقع‌عالم؟ ۱۹۶
- ۳-۱-۵-۵ ایجاد فضایی جدید برای دین ۱۹۷
- ۴-۱-۵-۵ تبیین تفاوت باور در دوران پیشامدرن و مدرن ۱۹۸
- ۵-۱-۵-۵ راه سوم در بحث دین و تجدد ۱۹۹
- ۲-۵-۵ نقایص دیدگاه تیلور ۲۰۰

۲۰۰ ۵-۲-۱ داده‌های ناکافی

۲۰۱ ۵-۲-۲ تصور نادرست از دین

۲۰۲ ۵-۲-۳ مبانی تفسیری

۲۰۳ ۵-۳ دیدگاه تیلور در نگاهی کلی

۲۰۳ ۵-۶ ارائه پیشنهاد

۲۰۹ ۶ ضmannم

۲۱۱ ۶-۱ ضمیمه یک. منبع شناسی توصیفی آثار مربوط به تیلور

۲۱۱ ۶-۱-۱ آثار داخلی

۲۱۶ ۶-۱-۲ آثار خارجی

۲۱۹ ۶-۲ ضمیمه دو. لغت نامه

۲۲۱ ۷ منابع

فهرست جداول

۷ تصویر ۱. دین در نظریه سکولاریزاسیون

۷ تصویر ۲. مدرنیته در نظریه سکولاریزاسیون

۷ تصویر ۳. دین در نظریه بازگشت امر قدسی

۷ تصویر ۴. مدرنیته در نظریه بازگشت امر قدسی

۷ تصویر ۵. دین از نگاه تیلور

۷ تصویر ۶. مدرنیته از نگاه تیلور

۱ مقدمه

کشور ما ایران، مانند هر کشور دیگری، ویژگی‌های خاص خود را دارد. ایران از سویی، به نحو روزافزون مواجهه بیشتری با جهان جدید و سطوح مختلف مدرنیته پیدا می‌کند و از سوی دیگر، همواره اکثریت مردمش دین‌داران بوده‌اند؛ امری که دین را به موضوع مهمی در مناسبات اجتماعی در ایران بدل می‌کند. در چنین شرایطی بحث از «دین و مدرنیته» یکی از اولویت‌های مهم اندیشمندان ایرانی است. نگاهی به تاریخ قرون اخیر ایران، مخصوصاً از دوره مشروطه به بعد، نشانگر آن است که ضرورت این بحث به صورت‌های مختلفی خود را در جامعه ایران نشان داده است. با این حال همچنان بسیاری از مسائل اصلی این کلان‌پروژه حل نشده باقی مانده است. این امر نشانگر آن است که ما نیازمند نظرورزی بیشتری در این مسأله حیاتی هستیم.

هر جامعه‌ای مسائل و مشکلات خاص خود را دارد و راه حل آنها نیز بایستی از درون خود آن جامعه بجوشد؛ راه حلی که متناسب با شرایط آن جامعه باشد. با این حال معنای این سخن آن نیست که ما نمی‌توانیم یا نباید از تجارب دیگران بهره‌مند شویم. نه طرد کلی تجارب دیگران معقول است و نه پذیرفتن خام‌اندیشانه آنها. راه صحیح را در مواجهه منتقدانه با تجارب دیگران باید جست. بر این اساس، بررسی و تحلیل آراء اندیشمندانی که دغدغه‌مند مسأله دین و مدرنیته بوده‌اند از اهمیت ویژه‌ای برخوردار خواهد بود.

یکی از مهم‌ترین متفکرانی که در غرب به این مسأله پرداخته و نظریاتش از جایگاه ممتازی برخوردار شده، چارلز تیلور است. شرح افکار و آراء او و نیز اهمیت اندیشه‌هایش در فصل دوم این اثر بیان شده است. با این حال بیان یک نکته در این مقدمه خالی از فایده نیست. از نگاه نگارنده، یکی از دلایل اهمیت تیلور این است که او هر دو سوی مسأله «دین